

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžnz/2/2015
Identifikačné číslo spisu:	9015898974
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9015898974.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci navrhovateľa: JUDr. B. O., bytom X. I. XX, S., proti odporcovi: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, Bratislava, v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh z a m i e t a .

Navrhovateľ nemá právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Návrhom na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej moci, podaným podľa ustanovenia § 250v OSP, sa navrhovateľ domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vydal rozsudok, v ktorom by vyslovil, že zásah Zboru väzenskej a justičnej stráže, spočívajúci v psychologickom posúdení osobnostných predpokladov navrhovateľa na výkon funkcie sudcu dňa 18.02.2015 so záverom, že z hľadiska osobnostných predpokladov navrhovateľa neodporúča na funkciu sudcu, je nezákonný. Ďalej žiadal, aby súd prikázal odporcovi, aby prostredníctvom psychológov Zboru väzenskej a justičnej stráže uskutočnil psychologické posúdenie osobnostných predpokladov navrhovateľa na výkon funkcie sudcu v lehote jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti rozsudku s tým, že v záveroch sa treba vyporiadať aj so závermi znaleckého posudku zo dňa 01.03.2015, č. 15/2015, vypracovanom PhDr. A. S., súdnou znalkyňou a závery psychologického posúdenia musia obsahovať charakteristiku zložiek osobnosti navrhovateľa tak, aby si členovia výberovej komisie mohli utvoriť vlastný úsudok i bez odborného vzdelania. Návrh odôvodnil tým, že 18.02.2015 sa podrobil psychologickému posúdeniu osobnostných predpokladov na výkon funkcie sudcu podľa § 10 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 483/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výberovom konaní na funkciu sudcu, v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Stalo sa tak v súvislosti s výberovým konaním na funkciu sudcu na Okresnom súde Bratislava IV. Podľa záverov z

psychologického vyšetrenia uchádzača na výkon funkcie sudcu zo dňa 18.02.2015, č. ÚVVaÚVTOS-13-8/20-2015, vypracovanom Ústavom na výkon väzby a Ústavom na výkon trestu odňatia slobody, Chorvátska 5, Bratislava (ďalej len „ÚVVaÚVTOS“) nebol odporúčaný na funkciu sudcu z hľadiska osobnostných predpokladov. Bližšie odôvodnenie tohto záveru sa z uvedeného dokumentu nepodáva. Samotný zoznam použitých psychodiagnostických metód nemá povahu odôvodnenia. Žiadosťou zo dňa 20.02.2015, doplnenou žiadosťou zo dňa 01.03.2015, ktorej prílohu tvoril aj znalecký posudok zo dňa 01.03.2015, č. 15/2015, vypracovaný PhDr. A. S., súdnou znalkyňou pre odbor psychológia a odvetvia klinická psychológia, poradenská psychológia a psychológia sexuality, žiadal o prehodnotenie psychologického posúdenia na výkon funkcie sudcu vzhľadom na rozpor záverov uskutočnených ÚVVaÚVTOS a záverov, ku ktorým došla súdna znalkyňa. ÚVVaÚVTOS listom zo dňa 20.02.2015, č. ÚVVaÚVTOS-3-10/20-2015 uviedol, že posúdenie osobnostných predpokladov navrhovateľa na výkon funkcie sudcu prebehlo v súlade s vyhláškou a nakoľko sa v zmysle § 10 ods. 4 vyhlášky závery psychologického posúdenia považujú za platné, ak v deň začatia výberového konania neuplynulo viac ako 12 mesiacov od dátumu vykonania psychologického posúdenia, počas doby platnosti záverov psychologického posúdenia sa ďalšie psychologické posúdenie na účely vyhlášky nevykonáva. Dňa 10.03.2015 podal navrhovateľ na Generálne riaditeľstvo zboru väzenskej a justičnej stráže sťažnosť, v ktorej okrem uvedeného znaleckého posudku poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.02.2014, sp. zn. 3Sžz/1/2013 (ďalej len „rozsudok NS SR“), v ktorom najvyšší súd uviedol, že závery preskúmania psychologického posúdenia v súvislosti s výberovým konaním na funkciu sudcu musia obsahovať charakteristiku zložiek osobnosti uchádzača o funkciu sudcu tak, aby si členovia výberovej komisie mohli utvoriť vlastný úsudok i bez odborného vzdelania. S prihladením k uvedenému žiadal o písomné vyhotovenie záverov psychologického posúdenia. Nakoľko označené kroky nevedli k náprave a následky nezákonného zásahu, ktorý spočíva v nesprávnom a neodôvodnenom vylúčení navrhovateľa z výberového konania na funkciu sudcu, trvajú v zmysle § 10 ods. 4 vyhlášky, navrhovateľ podal v súlade s § 250v OSP proti opísanému zásahu v zákonom stanovenej lehote návrh, ktorým sa domáha ochrany proti zásahu. Tvrdí, že bol ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch uvedeným nezákonným zásahom, tento zásah nie je rozhodnutím, bol zameraný priamo proti navrhovateľovi a zásah naďalej trvá. Preto predmetný zásah napáda v celom rozsahu a žiada, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal zákonnosť tohto zásahu. Ďalej v návrhu odôvodnil, prečo považuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky za odporcu v tomto konaní (o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy) a uviedol, že iný opravný prostriedok voči zásahu neexistuje; z opatrnosti podal žiadosti z 20.02.2015 a 01.03.2015. Uviedol, že zásah je nezákonný, lebo záver psychologického posúdenia nie je odôvodnený tak, ako to vyžaduje rozsudok NS SR, v ktorom najvyšší súd uviedol, že závery preskúmania psychologického posúdenia v súvislosti s výberovým konaním na funkciu sudcu musia obsahovať charakteristiku zložiek osobnosti uchádzača o funkciu sudcu tak, aby si členovia výberovej komisie mohli utvoriť vlastný úsudok i bez odborného vzdelania. Je teda nepreskúmateľný a nezákonný. Ďalej uviedol, že záver psychologického posúdenia je aj nesprávny, pretože odporuje záverom znaleckého posudku zo dňa 01.03.2015, č. 15/2015, vypracovanom PhDr. A. S., súdnou znalkyňou. Vzhľadom na uvedené uplatnil voči uskutočnenému zásahu žalobné dôvody podľa § 250v ods. 8 v spojení s § 250j ods. 2 písm. a/, c/ a d/ OSP.

Odporca vo vyjadrení zo dňa 15.06.2015 žiadal návrh zamietnuť. Namietal, že napriek skutočnosti, že požiadavky na osobnostné predpoklady uchádzača zadáva ministerstvo v spolupráci so súdmi a psychológmi ZVJS a psychologické posúdenie sa vykonáva aplikáciou psychodiagnostických metód schválených ministerstvom po dohode so psychológmi (§ 10 ods. 2 a 3 vyhlášky), je celkom zjavné, že výsledku psychologického posúdenia predchádza výkon psychologickéj („odbornej“) činnosti, ktorý podľa názoru žalovaného nie je možné považovať za činnosť orgánu verejnej moci, zasahujúcu do práv žalobcu.

S ohľadom na uvedené mal odporca za to, že v danej veci možno konštatovať nasledovné:

1. psychológ vykonávajúci psychologické posúdenie nie je orgánom verejnej moci,
2. pri výkone psychologickéj činnosti nemôže dôjsť k nezákonnému zásahu zo strany „orgánu verejnej moci“, ktorým má byť podľa názoru navrhovateľa, psychológ,
3. neexistencia pasívnej vecnej legitímácie odporcu v tomto konaní.

Ďalej odporca uviedol, že pojem zásah treba vykladať ako aktívne konanie vykazujúce znaky bezprostredného zásahu, pokynu resp. iného donútenia zameraného priamo proti poškodenému resp. proti nemu priamo vykonaného. Jeho znakom je aj to, že ním vyvolané účinky na poškodeného sú definitívne, t. j. iným prostriedkom nápravy ako súdnym donútením nie odstrániteľné, čo zákonodarca zvýraznil neprípustnosťou takého návrhu, ktorý smeruje proti zásahu, na elimináciu ktorého neboli vyčerpané iné zákonom prípustné prostriedky. Zo znenia ustanovenia § 10 ods. 4 vyhlášky je nepochybné, že navrhovateľ môže po zákonom stanovenej lehote absolvovať nové psychologické posúdenie, z čoho možno vyvodiť záver, že vyvolané účinky zásahu nie sú u navrhovateľa ako poškodeného definitívne, neodstrániteľné inými prostriedkami nápravy. Pri osvojení tohto záveru by mala byť preukázaná neprípustnosť podaného návrhu a teda dôvod na jeho zamietnutie. Odporca bol toho názoru, že uvedené by malo postačovať na zamietnutie podaného návrhu, nakoľko tento nesmeruje proti zásahu orgánu verejnej moci; navrhovateľom označený zásah nie je definitívny.

Za predpokladu, že by sa súd nestotožnil s uvedenými dôvodmi na zamietnutie návrhu, odporca sa v stručnosti vyjadril aj ku skutočnostiam, ktoré by mali podľa názoru navrhovateľa odôvodňovať, resp. preukazovať existenciu nezákonného zásahu. K tvrdeniu navrhovateľa, ktorý vo svojom návrhu odôvodnil nezákonnosť zásahu tým, že záver psychologického posúdenia je neodôvodnený tak, ako to vyžaduje rozsudok NS SR, v ktorom sa uvádza, že závery preskúmania psychologického posúdenia v súvislosti s výberovým konaním na funkciu sudcu musia obsahovať charakteristiku zložiek osobnosti uchádzača o funkciu sudcu tak, aby si členovia výberovej komisie mohli utvoriť vlastný úsudok i bez odborného posúdenia a teda záver jeho psychologického posúdenia je nepreskúmateľný, odporca uviedol, že psychológovia ZVJS vykonávajú podľa § 10 ods. 2 vyhlášky psychologické posúdenie za účelom overenia osobnostných predpokladov uchádzačov na výkon funkcie sudcu; závery psychologického posúdenia sú predložené v písomnej podobe výberovej komisii na výkon funkcie sudcu. Vyhláška je vydaná na základe § 28 ods. 10 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pokiaľ navrhovateľ v návrhu na začatie konania argumentuje aj rozsudkom NS SR, v ktorom sa uvádza, že závery musia obsahovať charakteristiku zložiek osobnosti uchádzača o funkciu sudcu tak, aby si členovia výberovej komisie mohli utvoriť vlastný úsudok i bez odborného vzdelania, odporca poukazuje na to, že podľa § 10 ods. 6 vyhlášky na žiadosť člena výberovej komisie poskytne psychológ, ktorý uchádzača psychologicky posúdil, členovi komisie konzultáciu k záverom psychologického posúdenia uchádzača. K predmetnému posúdeniu žiadny z členov výberovej komisie na výkon funkcie sudcu takúto požiadavku nevzniesol. Záver psychologického posúdenia bol odôvodnený a komisionálne posúdený. Tvrdenie navrhovateľa, že záver psychologického posúdenia je nepreskúmateľný, je nepodložené, nakoľko všetky výstupy z psychodiagnostických metód sú archivované. Ustanovenie § 10 ods. 3 druhá veta vyhlášky (v záveroch psychologického posúdenia sa psychológ vyjadrí, či uchádzača z hľadiska jeho osobnostných predpokladov na funkciu sudcu odporúča alebo neodporúča) indikuje jedinú obsahovú stránku záverov zo psychologického vyšetrenia, a to vyjadrenie psychológa, či odporúča respektíve neodporúča uchádzača z hľadiska jeho osobnostných predpokladov na funkciu sudcu. Navrhovateľ neuviedol odkaz na žiadne všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré by mali determinovať obsahovú náplň záverov zo psychologického vyšetrenia a teda ktoré by stanovovali potrebu písomného vyhotovenia analýzy, prípadne vyvodenia záverov z vykonaných testov a iných metód tak, ako to namieta navrhovateľ. Záver psychologického posúdenia je podľa názoru odporcu nutné považovať za správny aj napriek tomu, že odporuje záverom znaleckého posudku zo dňa 01.03.2015, č. 15/2015, vypracovaného PhDr. A. S.. Znalecké psychologické vyšetrenie neposudzuje správnosť, resp. nesprávnosť psychologického posúdenia a podľa vyhlášky vykonáva psychologické posúdenie uchádzača na výkon funkcie sudcu jedine psychológ ZVJS a nie znalec z odboru psychológie. Závery psychologického posúdenia nemožno spochybniť na základe znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný na vlastnú žiadosť navrhovateľa. Odporca mal za to, že psychológovia ZVJS pri vykonávaní psychologického vyšetrenia navrhovateľa na výkon funkcie sudcu postupovali v súlade s príslušnými hmotnoprávnymi a procesnoprávnymi predpismi a v súlade s Etickým kódexom psychologической činnosti, vydaným Psychologickou spoločnosťou SAV. Ďalej odporca zdôraznil, že záver psychologického posúdenia má iba odporúčací charakter, nakoľko členovia výberovej komisie ním nie sú viazaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky tvrdený zásah odporcu prejednal na pojednávaní dňa 16.12.2015. Posúdil ho v intenciách ustanovenia § 250v ods. 1 OSP a dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo (§ 250v ods. 1, 3 OSP).

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky navrhovateľ nepreukázal, že by boli splnené podmienky, stanovené Občianskym súdnym poriadkom v ustanovení § 250v na podanie návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy.

Na základe ustanovenia § 28 ods. 10 zákona č. 385/2000 Z. z. sudcov a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bola vydaná vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 483/2011 Z. z., ktorou sa ustanovili podrobnosti o výberovom konaní na funkciu sudcu. V § 10 uvedenej vyhlášky je podrobná úprava postupu pri psychologickom posúdení uchádzačov na výkon funkcie sudcu, kto a akým spôsobom vykonáva psychologické posúdenie. V záveroch psychologického posúdenia sa psychológ vyjadrí, či uchádzača z hľadiska jeho osobnostných predpokladov na funkciu sudcu odporúča alebo neodporúča. Na žiadosť člena výberovej komisie poskytne psychológ, ktorý uchádzača psychologicky posúdil, členovi komisie konzultáciu k záverom psychologického posúdenia uchádzača (celé znenie ustanovenia § 10 ods. 1 až 6 vyhlášky je nasledovné: (1) Účelom psychologického posúdenia je overiť osobnostné predpoklady uchádzačov na výkon funkcie sudcu. (2) Požiadavky na osobnostné predpoklady uchádzača zadáva ministerstvo v spolupráci so súdmi a psychológmi Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „psychológ“). Psychologické posúdenie vykonávajú psychológovia v iný deň výberového konania. Miesto a čas vykonania psychologického posúdenia sa určí po dohode vyhlasovateľa výberového konania s príslušným psychológom. (3) Psychologické posúdenie sa vykonáva aplikáciou psychodiagnostických metód schválených ministerstvom po dohode so psychológmi. V záveroch psychologického posúdenia sa psychológ vyjadrí, či uchádzača z hľadiska jeho osobnostných predpokladov na funkciu sudcu odporúča alebo neodporúča. Závery psychologického posúdenia predloží psychológ v písomnej podobe výberovej komisii. Komisia závery psychologického posúdenia oznámi a odovzdá uchádzačovi pred začatím ústnej časti. (4) Závery psychologického posúdenia sa považujú za platné, ak v deň začatia výberového konania neuplynulo viac ako dvanásť mesiacov od dátumu vykonania psychologického posúdenia podľa tejto vyhlášky. Počas doby platnosti záverov psychologického posúdenia sa ďalšie psychologické posúdenie na účely tejto vyhlášky nevykonáva; uchádzač predloží výberovej komisii platné závery psychologického posúdenia. (5) Ak o to uchádzač písomne požiada, poskytne mu psychológ, ktorý ho psychologicky posúdil na účely tejto vyhlášky, konzultáciu spojenú s interpretáciou záverov psychologického posúdenia. (6) Na žiadosť člena výberovej komisie poskytne psychológ, ktorý uchádzača psychologicky posúdil, členovi komisie konzultáciu k záverom psychologického posúdenia uchádzača).

V danom výberovom konaní bolo postupované v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami. V odseku 2 citovaného § 10 vyhlášky sa uvádza, kto a akým spôsobom vykonáva psychologické posúdenie, preto ho nemožno porovnávať so závermi znaleckého posudku zo dňa 01.03.2015, č. 15/2015, vypracovanom PhDr. A. S., súdnou znalkyňou. Takisto, pokiaľ ide o tvrdenie navrhovateľa s poukazom na rozsudok NS SR zo dňa 11.02.2014, sp. zn. 3Sžz/1/2013, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že závery preskúmania psychologického posúdenia v súvislosti s výberovým konaním na funkciu sudcu musia obsahovať charakteristiku zložiek osobnosti uchádzača o funkciu sudcu tak, aby si členovia výberovej komisie mohli utvoriť vlastný úsudok i bez odborného

vzdelania, je potrebné uviesť, že citované ustanovenie vyhlášky (§ 10 ods. 6), podľa ktorého na žiadosť člena výberovej komisie poskytne psychológ, ktorý uchádzača psychologicky posúdil, členovi komisie konzultáciu k záverom psychologického posúdenia uchádzača, zabezpečuje zrozumiteľnosť psychologického posúdenia aj pre členov výberovej komisie bez príslušného odborného vzdelania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danej veci neboli splnené podmienky definičných znakov nezákonného zásahu, preto návrh podľa § 250v ods. 4 OSP ako nedôvodný zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250v ods. 5 OSP. Navrhovateľ nemal úspech vo veci, preto mu nevzniklo právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.